

Felelős szerkesztő: HALÁSZ IMRE. Szerkesztőségi iroda: Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4).

KÖZZÉRDEK POLITIKAI NAPILAP.

Kiadó-tulajdonos: HALÁSZ IMRE. Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4). ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: Egy évre... 20 ft. Negyedévre... 5.-

Table with 2 columns: Adva, Tartva. Lists various financial or subscription rates.

Figyelmeztetés.

A „Közérdek”-re folyton fogadtatnak el havi előfizetések is.

A „Közérdek” előfizetési ára: Egy óra... 1 ft 80 kr.

Megrendelések postautalvánnyal legcélszerűbben eszközölhetők. Könyvárusoknak százálek nem adatik.

Budapest, április 26.

A „Journal de Bruxelles” azon sensationális hírt közli, hogy Hohenlohe herceg Németország nagykövete a francia kormánytól, Bismarck egyenes megbeszélés folytán megkezdte a „Journal de Debats”-t, hogy a német-belga viszályról szóló közleményekben nagyobb mértékű tevényt nyújtson.

A „Figaro” pár nappal ezelőtt azt jelenté, hogy Vilmos császár Hatzfeld hercegné bálján ünnepélyen így szólta volna barátoság hangon Goutaut-Biron vicomtehoz, a berlini francia követhez: „Monsieur l'ambassadeur, on a voulu nous brouiller, tout est fini maintenant. Je tiens à vous le dire.”

A montenegrói fejedelem hajlandónak nyilatkozott a Porta által ajánlott határkiszárazás elfogadására, ha a Porta a montenegrói követeléseket méltó tekintetbe veszi.

Berlin, ápr. 24. (Eredeti levél.) Berlini megbízható tudósítások szerint az államminiszternek csak kevés kilitása van arra, hogy sikerüljen a zárdatörvényt keresztülvinni. E törvényjavaslat még elintézetlenül hever a császári kabinetben.

A MÁSOK PÉNZE.

REGÉNY. Irtá: GABORIAU ÉMILE. Franciaából fordította: ZICHY CAMILLA. (II. kötet.) — Egy és ugyanazon hivatalban szolgálni, mint édes apám, kiáltja. Soha! Hogy még hivatalomban is találkozzam azon szenvedhetetlen zsarnokoskodással, mely otthon a zúléli háznál agyonkínó! Soha! Inkább köveket hordok az utra!

Báró Wenckheim Béla miniszterelnök ma reggel Budapestre érkezett.

A nagyváradi görögkeleti román püspöki vicarius válasza, mint a „P. Lloyd” értesül máj. 5-kén történik. Popea nagy-szebeni vicariusnak legnagyobb chanceja van a megválasztásra.

Iványa Imre választóúrhoz intézett nyilatkozatában kijelenti, hogy miután választásügyi állása a képviselői állással incompatibilis, jövőre nem lép föl jelöltül.

A vasuti közlekedés bizottsága és az idegen hivatalnokok. Azoknak, kik az idegen vasuti hivatalnokok érdekében oly túlzottan odiosus modorú igazgatást fejtenek ki, legrosszabb argumentuma az, hogy a magyar elv nem bír elég szakértelmiséggel a vasuti üzlet vezetésére, úgy hogy ha az üzlet terén túlsúlyra emelkednek, az utasok élete vesztélyeztetve lenne s a szerencsétlenségnek szaporodnának.

A kiskorúak hagyatékainak elintézésére vonatkozólag a belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg következő körrendeletet bocsátotta a törvényhatóságokhoz: Tapasztaltatván, hogy a kiskorú örökösök érdekét a hagyatékok, a hagyaték elintézési módja, a gyümölcsösök elintézési módja, az általuk az esetekben nemcsak az árvek vagyona szenved jelentékeny megkötődést, hanem tekintettel azon körülményre, hogy sok esetben a hagyaték elintézési módja az árvek, ezen idő alatt a kiskorúknak ellátása és a nevelés megnehezítették. Ádágis is, míg a közjegyzői intézmény életbe lépésével a bíróságok teendői megkönnyítettének, és főként a hagyaték ügyek gyors letárgyalása új biztosítékot nyerne, a sérelmeknek minél előbb leje véssék, utasítja a miniszter a törvényhatóságokat azon rendeletek szabályainak szigorú megtartására, melyek szerint a bíróság a hivatalos beavatkozást igénylő, minden örökösödési ügyben nemcsak a leltározást haladék nélkül eszközölni, hanem egyszerűsített eljárásnak megkezdésétől fogva egészen a hagyaték átadásáig ennek biztosításáról és kezeléséről gondoskodni tartozik. A hagyatékhoz tartozó, vagy abba befolyó készpénzek a fennfoglalt körülményekhez képest vagy pénzintézetnél, vagy az állampapírtárolárnál a gyámok személyére való felügyelettel illetőleg, a hagyaték bíróságát a törvény oda utasítja, hogy a gyámok vagy gondnokság alatt levő személyeket illető örökösök megnyitáról, a leltár átküldésével, az illetékes gyámhatóságot azonnal értesítse. A hagyaték bíróság továbbá a gyámok vagy gondnokság alatt álló örökösök tartásáról és ellátásáról az örökösödési eljárás befejeztéig az árvaszék meghatalmása mellett tartozik intézkedni.

Ezen rendeletet örömmel üdvözölhök, ha nem kellene attól tartanunk, hogy az

minden belügyminiszteri erély dacára is igen sok esetben papíron fog maradni. A ki ismeri a mi választott törvényhatóságai árvaszékének hagyományos gazdálkodását s páratlanul hanyag eljárását a hagyatékok elintézésé körül, a ki tudja, hogy Magyarországon sok 40—60 éves „árva” sem képes hagyatékához jutni: nem vagy reményeket táplálhat az iránt, hogy ez a belügyminiszteri rendelet választott árvaszékünket ázsiai nyugalomkútból kizavarhatná.

Megjelentés beküldetett hozzáink a fővárosi közmunkák tanácsának 1874-ik évi működéséről szóló hivatalos jelentése. Az 1874-ik évi eredmények felsorolásán kívül eljelenés egy szakasz szentel a közmunkatanács létkérdésének, melyben ezen intézménynek további fenntartásáért higgadt okokkal száll szóra. Végül közli a mérleget a fővárosi közmunka-alap pénzforgalmáról. A rendes bevételek összege tett 243,535 ft 79 kr. az átfutó bevételek: 745,253 ft 94 kr. Összesen: 988,789 ft 73 kr. A rendes kiadások tettek: 677,985 ft 90 kr. Átfutó kiadások 308,217 ft 56 kr. Pénzmaradvány 2586 ft 27 kr. Összesen: 988,789 ft 73 kr.

A zadóügyi bizottság ma anyilvános ülést tartott tárgyalás alá vette a fennrendeltetnek a kereseti adó tárgya vonatkozó módosításait, melyeket a bizottság némely stilyár módosításokkal elfogadott. A jelentést még az ülés folyamán alatt fogja a bizottság a ház elé terjesztani, hogy az már a holnapi ülésben napirendre tűztesse. A bizottság ülésében Szálvy elnök távollétében Sennyey Pál b. elnök. A kormány részéről Széll Kálmán pénzügyminiszter volt jelen.

A polgárosított veras-d-szt-györgyi és veras-d-körösi volt határörédek területén fekvő erdők ideiglenes megadóztatásáról szóló törvényjavaslat, melyet a pénzügyminiszter képviselőházi má ülésén terjesztett elő, a nevezett erdők három osztályba sorozta. A 3. szakasz szerint az adó minden egyes 1600 négyzetölés kataszteri hol után az első osztályban huszonöt, a 2-ik osztályban tizennyolc és a 3-ik osztályban tíz krajczárral állapítatik meg.

A terézvárosi fusio. Daczára annak, hogy a főváros minden utasárkán orbi et urbi hirdették a nagy plakátok a terézvárosi intelligenciának, hogy e vasnap nagy forduló pontot fog jelezni a terézváros politikai életében: a d. e. 11 óra hirdetett közgyűlésre alig jelent meg 250-300 lekötelezett „jámbor halgató” polgár, kik a fusionális szónokok megtapsolására vállalkoztak.

A jelenlévők telve voltak jó akaratral az eljelenésre és tapsra, mihelet e szó halottak: „fusio.” De indokokról, föltételekről szó sem volt. Dr. Swartz Gyula ügyvédet, ki egyedül volt oly merész, hogy a fusió lényegét ventilálni kezdte, lehurrogtak a csak akkor volt szerencsés kedvező hangulatra bírn a közgyűlést, mikor egy ügyes fordulatral a fusio dícsenekét pengé. Azonnal megszűnt a piszogs.

A fusio sikerét Schweiger elnöknek jó élce döntötte el. Bodnár ugyanis a fusio kivételével megbizandó küldöttségre kezdett beszélni. Schweiger e beszéd hatását evel ítötte el: „T. közgyűlés! Ne beszéljünk most egyébről, mint arról, hogy a fusiót elfogadjuk. Legyen legalább

egy nap, melyről elmondhatjuk, hogy azon a Terézváros is egyetértett.”

A fusionált párt leendő képviselőjelöltjét a jövő közgyűlésen fogja kitűzni.

A „N. P. Journal”-ban következő „érdekes leleplezés” olvassuk: „A király maga gyakran igen érdekes javításokat tön a miniszter-tanács határozatain. Midőn az elsőfoku bíróságok újjászervezésének kérdése került szönyegre, a minisztertanács azt határozta, hogy minden törvényszék-nél elnökön kívül a lenökök is választandók. Ezen intézmény a nélkül, hogy csak legesekélyebb hasznára vált volna az államnak 200,000 fttal többre került volna. Ez alkalommal a király a következőkérdés: intézte a minisztertanácsot: „Mit gondolnak uraim, okvetlenül szükséges-e az alelnökök? Nem végeztetné-e el ugyanazt bármely bírót?” A miniszterek megöklögvén bámultak egymásra és azonnal világlóssá lón elöltük, hogy az alelnök csakugyan éppoly fölösleges. A király megjegyzése évenkénti kétszáz ezer forintnyi megtakarítást eszközölt.

A közjegyzőségről szóló törvényjavaslatot véglegesen megállapította a minisztertanács és Pauler Bécsbe küldte. Midőn a törvényjavaslat ismét visszakért, Pauler lényeges stilistikai javításokat talált benne, melyek szembetűnő irononvasokkal voltak jelölve. Midőn a kabinet iródnában tudakozódott, hogy ki eszközölte ezen javításokat, azt a feleletet kapta: „maga a király.” A mit tíz miniszter közül egy sem olvasott figyelemmel, azt a király olvasta. Csak e napokban történt egy hasonló, de nem hasonló fontosságú eset.

A törvényszékek újjászervezéséről szóló törvényjavaslat szerint, három év lefolyta után minden egyes törvényszék személyeit inartikulálni kellett volna. A király nem volt oly körülmények között, hogy a dolgot a miniszterekkel megbeszélhetné volna, de megírta nekik, hogy ez így nincs rendén. Sokkal czélszerűbb lesz, ha a törvényhozás csak általán fogja megállapítani a bírák összességét, a nélkül, hogy a törvényszékek változtatathatlan kövületéké tenné. A miniszterek egymásra bámultak és most öltök mindnyájuknak eszébe, hogy ez valóban így van és nem másépp. Így tanácsol a korona, a korona tanácsosainak.

Ő Felsege utazása.

(Hivatalos tudósítónktól). Gargano fedlzte, apr. 20. Tegnap levelében megírtém, hogy a Sinj városa által rendezett alkajtkérről külön fogok írni. Most Sebenico és Spalato közt a tengeren nyílik alkalom beváltani ígéretemet.

A játek történetével kezdem. 1715-ben a Sinj felett lévő erőd a velenceiek kezében volt. A törökök vissza akarván foglalni e fontos pontot, mely régebben már hatalmukban volt, megszállították: de rövid ostrom után a fegyverrel lekakosság által visszaverettek. E győzelem emlékére alapítottak az olasz chiostra mintájára egy versenytájkot, melyre a velencei köztársaság adta a díjakat. E század kezdetén a francia kormány megtiltotta e játeket; 1818-ban I. Ferenc császár és király új utazása alkalmával jelenlétében újra elbete léptette. A játeket évenként ő felsege születésnapján szokták megtartani. Most ő felsege jelenlétét ünnepeleik meg.

A város végén egy széles út két oldalán két állvány volt felállítva. Egyik piros szövevel bevonta ő felsege kísérte számára; ezzel szemben a másik a pályabírák és közönség számára. Négy óra tájban, midőn ő felsege megjelent, már az út egésze hossza,

az állványok környéke zsufolya volt néppel. A vörös sapkák valóságos püpacserdejében voltunk. A rendet honvédek sorfala tartotta fenn. Az állványok előtt két póznáról mintegy két ölnyi magasságban egy zsinag vonult keresztül az uton, melynek közepére egy kis üres henger volt alkalmazva. E henger alatt állott egy kétölés lánzsájjal kezében a kikialtó, vörösnépviseletben, mereven mintegy czövek. Helyét csakis ő felsege érkezésekor hagyta el egy pillanatra, tisztelgésül lánzsá nyelével ép oly mereven oda állva ő felsege páholya elé.

Zene hangjai hallatszottak; s egy menet közeledett. Élőkön egy vezérrel vagy husz csatlós közeledett, az út két oldalán egymás mögé sorakozva. Gyönyörű legények egyöt-egyöt, néptöltözben, bőrvözeiben a handzsárral és pisztolyal, fegyverüket vállra vetve, tisztelgésül katonásan tekintve ő felsegére. Ezután egy lovas csapat jött, melynek láttára magyar szíves helyében megmozdult. Apró toporzékoló paripákon vagy husz magyar levő a tizenötökük vagy tizenhatodik százból: mintha csak egy titkos családi képtár rabotak volna ki, s elevenítettek volna fel az ünnepedőért. A fejeken magas medvekalpakok, egy-nes fehér forgóval; a testen sötét színű, hosszú szárnyu atillák nyak nélkül, a mellük közepét fedetlenül hagyva; a szegelyeken és mellen széles zsinórtak. Az atilla alól világlóssá színi, nyakig erő, fényes sújtásu mellények; ez alatt színes, szük magyar nadrág gazdagon kisujtászva, s ezüst szegélyű és bojtú sziszárszárba huzva. Az egyedül, a mi elterít a tulajdonképi magyar viselettel, a széles selyem kendő, mely öv gyanánt derekukra volt csavarva, különben még kardjuk is többnyire a széles kis görbületű magyar szablya volt. Még a lovak gazdagon kivarrott bő terítőit, régi magyar nyergét, a nyak pikkelyes pajzsát, s az egész szerzám csengő-bongó ékítéseit kell megemlítenünk, hogy a látványnak teljes képét adjuk.

Gyönyörű jelenet volt e fényes ódon menet, a jelen környezetébe illesztve. Megkapott mindenkit, a ki először látta. Elöl kis csoportban öt lovas jött — a pályabírák — köztük a zászlótartóval; a vezér kardjával, a zászlótartó a zászlóval tisztelgett. Mögöttük két csatlós fényes szerzámú díszlovat vezett. Azután jöttek a lánzsások párosával; lánzsáikat feleresztve ő felsege előtt. A menet méltóságos lassuságúval vonult el a királyi páholy előtt jobbra az uton vagy háromszáz lépésnyire, a hol a lánzsások felállván, a bírák előttük a csatlósokkal ép oly méltóságos menetben visszajöttek. A zene ő felsege páholyának jobbján állott fel; a bírák leszállván lovaikról, elfoglalták helyeiket; a csatlósok az uton, a királyi páholytól balra mintegy kétszáz lépésnyire vettek állást.

A kikialtó egy kis kettős karikát illesztett a feje feletti zsinégen függő hengerbe, s azután lánzsányelével kimérve a kellő magasságot, félre lépett. Trombitajel halatszott, és a lánzsások sorából kiváltak az első lovas. Rögtön a legsebesebb vágatással indult; a fűre lö lába alig érte a földet, lovasa kissé meghajolva, feszült kézzel vezette egyenesen a karikának, melyre szemei és lánzsája szögezte voltak; még egy pillanat, a lo elrobogott a zsinag alatt, s a karika zörögve fűződött az ügyesen irányított lánzsárra. A lovas léptetve jött vissza, és a helyére visszatért kiáltó mögé állva, lánzsájáról a kikialtó elé a földre eresztette a karikát. Ez fenhangon hirdette, hogy Gospodin Tripalo enyi s ennyi számot talált. A középső és külső karika ugyanis, s az utóbbinak egyes küllő-közei külön-külön számokat tesznek. A lovas

magam sem tudom. Barátom, a rendőrönök tervezett valamit, arról biztos vagyok és fíradhatatlan makacsággal folytatja működését, de nem tudott velem semmit. Kezei között csak engedelmis eszközök vannak, semmi más. Soha sem határozott semmit a nélkül, hogy vele ne tanácskozzanak s a mit ő helyesel, a mit ő kíván és helyben hagy, azt cselekszem. Maxence felugrott helyéről. — Tehát ő volt az, szolt keserű ironia hangján, ki — testvér! szövetségünk eszméjét először megpendíté? A fiatal leány összevonta sötét szemöldökeit. E vallatászerű modor s Maxence hangja, láthatólag sértőleg hatottak reá. — Legalább nem volt ellene válszóld. De a szenvedély nem számít, nem okozkodik. — Nem bízik bennem! ismétlé Maxence magában, holott én életmet adnám érte. E gondolat annyira gyötře Maxenceot, hogy elhatár á, mikép felvilágosított keres, bármibe kerüljön, a legnagyobb szerencsétlenség is szivesebben tűrné, mint e sajtó közeget, mely lelkét örök lázban tartá. A mint egyedül volt ismét Lucienne kisasszonyal, összeszedt minden bátorságát, és merőn szeme közé nézve a fiatal leánynak: — Ön nem említi többé ellenségeit? szolt röviden. Lucienne tán kitalálta mi történik az ifjú lelkében. Szelíden válaszolt. — Én sem hallok többé rólok semmit, életjelt sem adtak azóta. — Tehát ön is lemondott terveiről? — Semmiképen. — Mit remélhet s mennyire van? — Bármily különösek ög látszani önök, még sem mondhatok egyebet, mint-

lánzsáját ezután az eléje siető csatlósak adja át, és maga leszállva lovaról, a bírák állványai alatt a versenyzők s mára készített korlátba lép be. A kikialtó azallat visszailleszteti helyére a karikát. Uj trombitajel hallatszik, s új futam; csupa szép ló és kitiánó lovas, a lánzsával is jól bának, habár ez az egész játek eredetisége és férfiasága mellett talán csak mellékes dolog. A tizenhét versenyző közül alig néhány hibázta el a karikát, ellenben több talált a középső körbe, — rögtön a több zsiói volt a zenekar tusa által jutalmazva.

Az utolsó lovas is megérett versenydőlését és sorakozván a bírák páholya előtt, a főbíró kimondta az ítéletet. A rendes versenyeknél minden versenyző három dőlést tesz, s a háromnak számbeli eredménye dönti el a diadalt. Ma, hogy az ünneplés rövidebb legyen, a két első menet már előbb megtörtént, s csak az utolsó maradt ő felsege jelenlétére. A bírák ítélete Bonich Mátyás polgárnak adta oda a díjat; s a lóra ülve, azonnal elfogadta a főbíró kezéből a díszszalagot, melyvel lánzsája felkésztetett.

Ez után az egész társaság ismét lóra ült, s az egész menet: csatlósok, bírák és versenyzők, újra méltóságoslag felvonult és ő felsege páholya előtt félkörbe állott fel. A bírák feje, egy derék fiatal ember, gyönyörű bosnyák lován, mintája egy közpöri dalának, horvát nyelven beszédet tartott. Mindenekelőtt a néphez fordult, és az alkajáték történeti jelentőségére emlékeztette, kiemelve, hogy ez egy győzelem emlékére alapítottot, melyet öseik vintak ki a török ellen ugyanazon időben, a midőn Leopold császár és király zentai és pétervári győzelmei a félhold uralmát megtörték. Dicsőítette a felseges Habsburg-ház érdemét és különösen Ferenc császár és király emléket, a ki a nemes játeket ismét felkésztette; hűségre és türelemre ragaszkodásra hívta fel a népet a felseges uralkodóház iránt. Végül azután ő felsegéhez fordulva felajánlotta a dalmetéped letét és vétét; beszédét háromszor zsióivól zárta be, melyet a nép szíveszorosán viszhangoztak.

A beszéd hatása valóban megragadó volt; nemes egyszerűséggel, szónoki nyugalommal, s a mellett hűvel és erővel elugrák — köztük a zászlótartóval; a vezér kardjával, a zászlótartó a zászlóval tisztelgett. Mögöttük két csatlós fényes szerzámú díszlovat vezett. Azután jöttek a lánzsások párosával; lánzsáikat feleresztve ő felsege előtt. A menet méltóságos lassuságúval vonult el a királyi páholy előtt jobbra az uton vagy háromszáz lépésnyire, a hol a lánzsások felállván, a bírák előttük a csatlósokkal ép oly méltóságos menetben visszajöttek. A zene ő felsege páholyának jobbján állott fel; a bírák leszállván lovaikról, elfoglalták helyeiket; a csatlósok az uton, a királyi páholytól balra mintegy kétszáz lépésnyire vettek állást.

A kikialtó egy kis kettős karikát illesztett a feje feletti zsinégen függő hengerbe, s azután lánzsányelével kimérve a kellő magasságot, félre lépett. Trombitajel halatszott, és a lánzsások sorából kiváltak az első lovas. Rögtön a legsebesebb vágatással indult; a fűre lö lába alig érte a földet, lovasa kissé meghajolva, feszült kézzel vezette egyenesen a karikának, melyre szemei és lánzsája szögezte voltak; még egy pillanat, a lo elrobogott a zsinag alatt, s a karika zörögve fűződött az ügyesen irányított lánzsárra. A lovas léptetve jött vissza, és a helyére visszatért kiáltó mögé állva, lánzsájáról a kikialtó elé a földre eresztette a karikát. Ez fenhangon hirdette, hogy Gospodin Tripalo enyi s ennyi számot talált. A középső és külső karika ugyanis, s az utóbbinak egyes küllő-közei külön-külön számokat tesznek. A lovas

A volt ezéhek vagyona. Miután a volt ezéhek megszüntetendő s vagyonuk hova fordítása iránt intézkedő törvény szabályai több helyen eddiglegé fogasomban kétkedjék, s ime, ön gyáva árulásal vádol!

Mit lobbanthat szememre? Nem voltam-e mindig hű azon frigyhez, melyre megkötöttünk egymásnak? Nem voltam-e mindig legjobb pártjasa, legálodatkészebb barátja?

Hallgattam, mert azon ember, kibe minden bizalmat helyezém, felkért, hogy hallgassak; de azért ő tudta, hogy beszélni fogok, ha ön kérdeni találna, ezt előre kijelentém.

Kérdezett-e ön? ... S most mit akarhat még? Hogy egy neveléses vad álló mentegedőzöm, hogy annyira lealazzam magamat beteg képzelem gyanusításait csillapítani?

Nem, ezt nem teszem! ... Tán nem volt egészen igaza Luciennek. De Maxence hibás volt, beismerte, sirt, esdekel, végre megnyer a kívánt bocsánatot, mig e vita még szorosabban összevona ama köteleket, melyek már is a fiatal leányhoz csatlók.

Igaz, hogy e naptól kezdve, felhasználva a Lucienne kisasszony által nyereggedlyt, folyvást kérdézközdöké barátinö lépési reményei s kilátásai felöl.

Lucienne kisasszony elmondta, hogy barátja, a rendőrönök, Louveciennesben ment, s ott a legszörömbb kutasoktól folytatja, hogy az inas, ki ezentul a Brion-kocsit kísérendi, ha Lucienne kocsikázi meggy az erdőbe, nem lesz más mint a rendőregy meghitt személye.

Végre egyszer felszólt a fiatal leány. — Barátom, a rendőrönök azt állítja, hogy megtalálta az igazi nyomat. (Folyt. követt.)

